

екологічні показники та пропонувати шляхи зменшення негативного впливу на довкілля. Такі заняття розвивають дослідницькі навички, критичне мислення та екологічну відповідальність.

Висновки. Хімія має значний потенціал у вихованні екологічної культури: через ознайомлення з прикладами використання принципів «зеленої» хімії, раціонального використання ресурсів і безпечних технологій формується свідоме ставлення учнів до природи та готовність діяти на користь її збереження.

Концепція сталого розвитку передбачає не лише оновлення змісту освіти, а й упровадження сучасних педагогічних технологій, що поєднують знання, цінності та практичну діяльність. Їх мета — формування особистості, здатної критично мислити, діяти етично та відповідально ставитися до довкілля [3].

Ефективна реалізація принципів сталого розвитку можлива за умови застосування активних, інтерактивних і дослідницьких методів навчання, які забезпечують участь здобувачів у самостійному пошуку, аналізі проблем і прийнятті екологічно та соціально виважених рішень.

ЛІТЕРАТУРА

1. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/> (дата звернення: 19.06.2025).
2. Методичні рекомендації. Інститут модернізації змісту освіти. URL: <https://imzo.gov.ua/metodychni-rekomendatsii/> (дата звернення: 19.06.2025).
3. Шевченко І., Дармофал Е. Концепція сталого розвитку закладу вищої освіти: трансформаційний аспект. *Ukrainian Educational Journal*. 2025. № 2. С. 55–64. URL: <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2025-2-55-64>.
4. Tykhomirova F. A. Green Chemistry: New Chemical Philosophy. *Odesa National University Herald. Chemistry*. 2015. Vol. 20, no. 2(54). P. 93. URL: [https://doi.org/10.18524/2304-0947.2015.2\(54\).50636](https://doi.org/10.18524/2304-0947.2015.2(54).50636).

*Буртник Вікторія
Науковий керівник – доц. Симчак Руслан*

МЕТОД ПРОЄКТІВ ЯК ФОРМА РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ХІМІЇ У ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Освітня система України нині охоплена етапом глибоких змін, метою яких є підвищення якості навчального процесу, розвиток ключових компетентностей і формування особистості, здатної мислити критично, проявляти творчість, самостійно здобувати знання та приймати обґрунтовані рішення. Одним із важливих напрямів цих реформ є впровадження дослідницько-діяльнісного підходу, що передбачає активну залученість учнів до пізнавального процесу через практичну, експериментальну й творчу роботу [2].

Одним із ключових завдань сучасної вищої освіти є формування в здобувачів освіти умінь і навичок, які дають змогу ефективно й самостійно керувати власним процесом навчання. У цьому контексті автономне навчання посідає важливе місце, особливо в галузі природничої освіти, де воно набуло значної популярності. Метод проєктів виступає невід’ємним

компонентом такого підходу, оскільки сприяє розвитку самостійності, відповідальності та вміння застосовувати знання на практиці [4].

Актуальність досліджуваної теми зумовлена потребою у впровадженні ефективних педагогічних технологій, що сприяють реалізації дослідницько-діяльнісного підходу в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти. Хімія, як природнича наука, відкриває широкі можливості для організації навчальних проєктів дослідницького спрямування, у межах яких учні стають активними учасниками пізнавальної діяльності: спостерігають і аналізують явища, висувають гіпотези, проводять експериментальні дослідження та формують обґрунтовані висновки.

Проєктна діяльність є інноваційною, творчою та продуктивною формою організації навчальної роботи, спрямованою на розв'язання життєво значущих проблем і створення нового — матеріального чи інтелектуального продукту. Вона поєднує процеси цілепокладання, планування, дослідження, аналізу та реалізації ідей, забезпечуючи практичну орієнтацію навчання. У межах такого підходу учні набувають досвіду самостійного пошуку інформації, критичного осмислення фактів і творчого використання знань із різних галузей науки, техніки та культури для досягнення конкретного результату [3, 5].

Сутність проєктного навчання полягає не лише у створенні кінцевого продукту, а й у розкритті процесу мислення, аргументації та представлення шляхів вирішення поставленої проблеми. Така діяльність має високий психолого-педагогічний потенціал, оскільки сприяє активізації пізнавальної активності школярів, розвитку їхньої самостійності, ініціативності та відповідальності. Учитель при цьому виступає не просто джерелом знань, а наставником і консультантом, який спрямовує учнів у процесі пошуку оптимальних рішень [5].

Проєктна діяльність допомагає учням орієнтуватися в сучасному соціальному, економічному та інформаційному просторі, набувати соціального досвіду й розвивати здатність до творчого самовираження. Її ефективність визначається особистісною зацікавленістю здобувачів освіти у темі проєкту, адже робота над реальною, значущою проблемою формує внутрішню мотивацію, стимулює пізнавальний інтерес і розвиває вміння працювати як індивідуально, так і в групі.

У контексті навчання хімії метод проєктів виступає не лише дидактичним інструментом, а й важливою формою реалізації проєктної діяльності, яка забезпечує інтеграцію теоретичних знань із практичними навичками, розвиває дослідницьку компетентність і сприяє формуванню наукового світогляду [1, 3, 5].

Проєктна діяльність у навчанні хімії дозволяє здобувачам освіти зануритися у процес пізнання хімічних явищ і процесів через самостійне планування, експериментування, аналіз результатів і презентацію власних висновків. Використання методу проєктів у шкільному курсі хімії сприяє розвитку критичного мислення, логічного аналізу, уміння працювати з науковою інформацією, а також формуванню навичок співпраці та колективної комунікації. Завдяки

цьому освітній процес набуває дослідницько-діяльнісного характеру, де здобувач освіти виступає активним суб'єктом пізнання, а не пасивним споживачем знань.

Застосування методу проєктів у загальноосвітньому навчальному закладі має також важливе виховне та мотиваційне значення. Реалізація навчальних і дослідницьких проєктів, пов'язаних із хімічними процесами, дає змогу формувати екологічну свідомість, відповідальне ставлення до природи та розуміння ролі хімії у забезпеченні сталого розвитку суспільства. Крім того, метод проєктів створює умови для реалізації міжпредметних зв'язків — інтеграції хімії з біологією, фізикою, екологією, технологіями, що підвищує практичну значущість знань [1, 3, 5].

Таким чином, метод проєктів у процесі вивчення хімії виступає ефективною формою реалізації проєктної діяльності, яка забезпечує поєднання навчальної, дослідницької та творчої складових освітнього процесу. Він сприяє формуванню ключових компетентностей Нової української школи, зокрема: уміння вчитися впродовж життя, ініціативності, критичного мислення, інформаційної грамотності та екологічної культури. Використання цього методу дозволяє перетворити урок хімії на простір відкриттів, експериментів і рефлексії, де знання стають не метою, а засобом пізнання реального світу [1, 3, 4, 5].

Висновки. Проєктна діяльність виступає сучасним засобом інтеграції знань і практичного досвіду, який не лише сприяє засвоєнню навчального матеріалу, а й формує готовність особистості до активної участі в суспільному житті, до самореалізації та самовдосконалення в умовах постійних змін.

Використання методу проєктів у процесі вивчення хімії є ефективним засобом підвищення якості освіти, розвитку пізнавальної активності та формування ключових компетентностей учнів. Проєктне навчання сприяє переходу від традиційної репродуктивної моделі до діялісно орієнтованого підходу.

Метод проєктів є не лише ефективним педагогічним інструментом, а й важливою формою реалізації дослідницько-діялісного підходу у навчанні хімії. Його впровадження сприяє підвищенню мотивації до навчання, поглибленню розуміння хімічних процесів і явищ, а також формуванню готовності учнів до самостійного пізнання та застосування набутих знань у практичних ситуаціях. Таким чином, проєктне навчання має стати невід'ємною складовою сучасного освітнього процесу з хімії у закладах загальної середньої освіти.

ЛІТЕРАТУРА

1. Загнибіда Н. М. Метод проєктів на уроках хімії. Тернопіль–Харків: Ранок. 2011. 128 с.
2. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/> (дата звернення: 05.11.2025).
3. Онищенко Н. П. Особливості використання методу проєктів під час викладання педагогічних дисциплін. Вісник Запорізького національного університету. Педагогічні науки. 2020. Т. 2, № 3. С. 201–206. URL: <https://doi.org/10.26661/2522-4360-2020-3-2-30>.
4. Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти : Постанова Каб. Міністрів України від 30.09.2020 № 898 : станом на 2 верес. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-п#Text> (дата звернення: 05.11.2025).
5. Уйсімбаева М. Проєктна діяльність: теоретичні аспекти. Витоки педагогічної майстерності. 2014. Вип. 13. С. 258–263.